

Kulturní politika a její vliv na mladé čtenářky a čtenáře

Prezentace k diskusi Kdo přečetl celou Babičku
nebo Psohlavce?

Asociace malých nakladatelů a knihkupců, 5. 9. 2022

Český knižní trh

Stručné vymezení

- ▶ Vychází cca **15 000** knih ročně
- ▶ Obrat knižního trhu je v posledních letech kolem **8 miliard**
- ▶ DPH na knihy je 10 %
- ▶ Ministerstvo kultury za rok 2021 do literatury investovalo **84 milionů**

To je 1 % celkového obrátu.

Státní kulturně-vzdělávací politika

- ▶ 2022: Příprava a realizace **Národního programu na podporu čtenářství a informační gramotnosti**
- ▶ 2023: Schválení nových **Rámcových vzdělávacích plánů (ZŠ) i Inovace oborové soustavy (SŠ)**
- ▶ 2025: Podepsání **Memoranda o mezirezortní podpoře** sdíleného vzdělávacího systému pro rozvoj uměleckého a kreativního vzdělávání

**Neexistuje speciální metodika
pro školní knihovny.**

Institucionální řešení v zahraničí

Příklady dobré praxe

- ▶ **Pevná cena knih:** Slovinsko, Německo, Rakousko, Dánsko, Argentina
- ▶ **0 % DPH:** Velká Británie, Argentina, Norsko, Kanada, Indie
- ▶ **Arts Council:** Velká Británie, Norsko, Slovensko, Kanada, Švédsko
- ▶ **Víceleté subvence:** Rakousko, Francie, Velká Británie
- ▶ **Systemový nákup knih do knihoven:** Norsko
- ▶ **Dostupná veřejná data:** Norsko, Francie, Německo, Švédsko

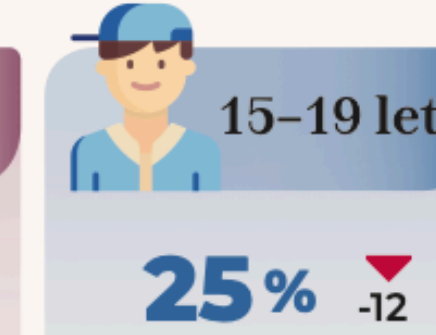
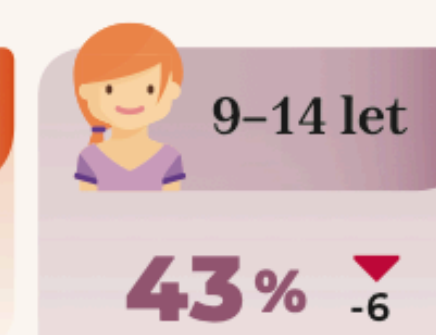
České děti jako čtenáři v době pandemie

Výzkum NK, 2021

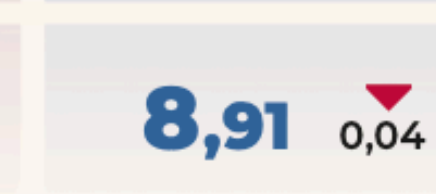
- ▶ Děti čtou **několikrát týdně v 62 %**
- ▶ Dospívající a mladí dospělí už **jen ve 25 %**
- ▶ **Jen 37 % rodičů** považuje čtení za nejpřínosnější činnost

Vztah ke čtení

Podíl čtenářů, kteří čtou knihy několikrát týdně

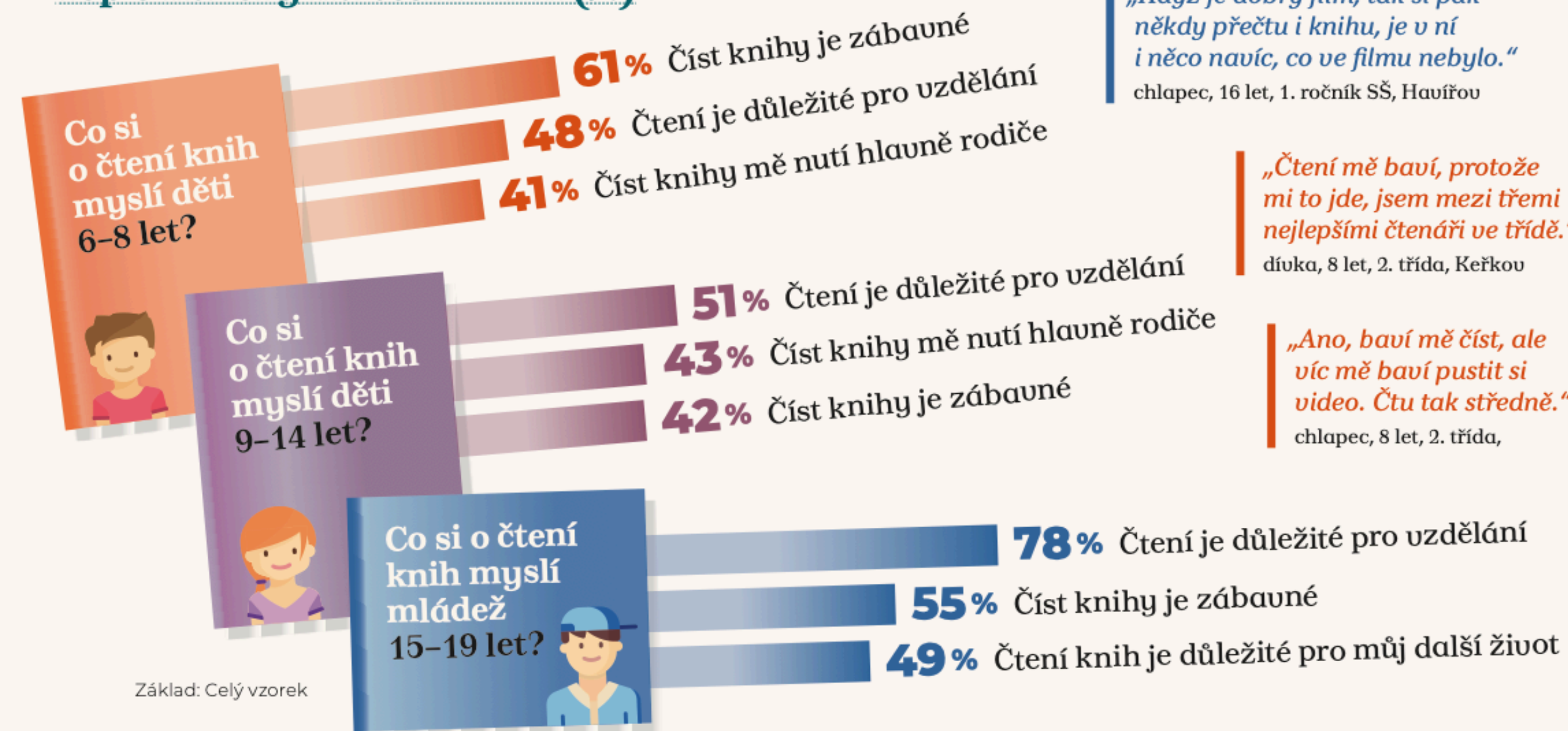

Průměrný počet přečtených knih v uplynulém roce

Základ: Celý vzorek

Top 3 názory na čtení knih (%)

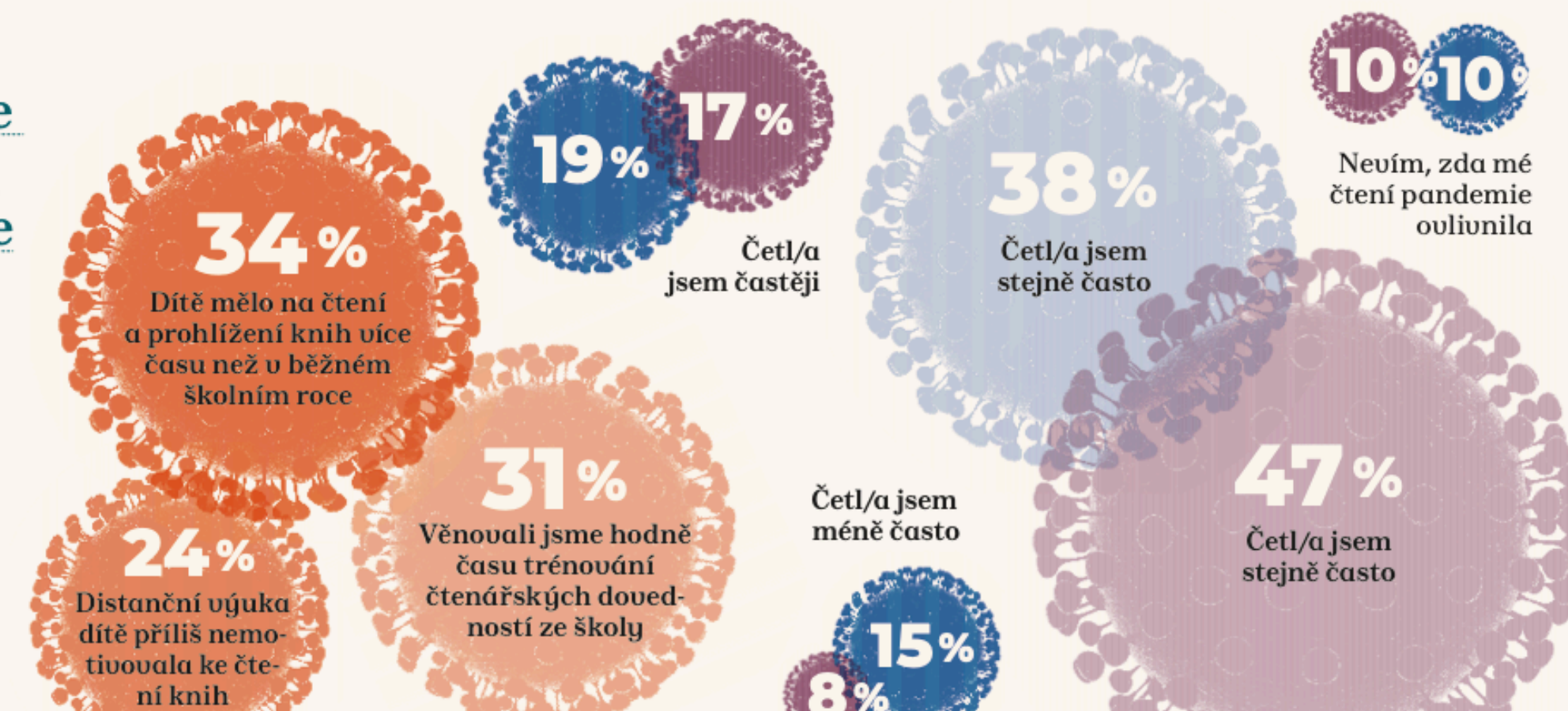

Základ: Celý vzorek

Vliv pandemie na čtenářství dětí a mládeže

- 6-8 let
- 9-14 let
- 15-19 let

Základ: Celý vzorek

“Čtení pro radost (reading for pleasure) je čtení, kdy čteme ze své vlastní vůle a očekáváme uspokojení, které nám tato činnost přinese.”

National Literacy Trust UK

Čtení pro radost a jeho dopady

- ▶ Pokud si dítě od mateřské školy čte doma 20 minut denně, uslyší ročně **1,8 milionů slov**.
Do 6. třídy čtení věnuje **851 hodin** a ve standardizovaných testech bude mít pravděpodobně lepší výsledky než **90 %** jeho vrstevníků.

Source: <http://readdbq.org/2014/11/19/read-20-minutes-day/>

**65 % zaměstnavatelů hledá
zaměstnance s tzv. soft skills, jako je
schopnost efektivně komunikovat.**

Čtení knih je nejlepším způsobem, jak si zvýšit kontakt s novými slovy, která se učíte v kontextu.
Výzkum z roku 2019, USA.

**Děti z nižších socio-
ekonomických vrstev čtou
méně než ty z vyšších.**

Stoupá tedy význam školních knihoven.
Ukazují výzkumy zaměřené na tzv. čtení pro radost.

Zdroje

- ▶ Státní kulturní politika 2021-2025+
- ▶ Web MK a MŠMT, Zprávy o českém knižním trhu SČKN, NIPOS
- ▶ <https://www.cengagegroup.com/news/press-releases/2019/new-survey-demand-for-uniquely-human-skills-increases-even-as-technology-and-automation-replace-some-jobs/>
- ▶ https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/284286/reading_for_pleasure.pdf
- ▶ <https://www.booktrust.org.uk/globalassets/resources/bookbuzz/benefits-of-reading-for-pleasure.pdf>
- ▶ <https://www.wcpo.com/brand-spotlight/how-reading-20-minutes-a-day-impacts-your-child-amazon-kindle>